

Ekspertgruppemøte eIDAS 2.0

12.februar 2026

Agenda

Velkommen

1. Konseptvalgutredningen (KVU) – hvor er vi og videre prosess
2. Lovprosessen for eIDAS – status og tidslinjer
3. Virksomhetslommebok – hva skjer fremover
4. Status fra Nasjonal sandkasse og erfaringer fra Hackaton
5. Rapport - kartlegging av gevinstpotensial for bruksfasen av digital identitetslommebok
6. Eventuelt

Status for KVVU digital lommebok

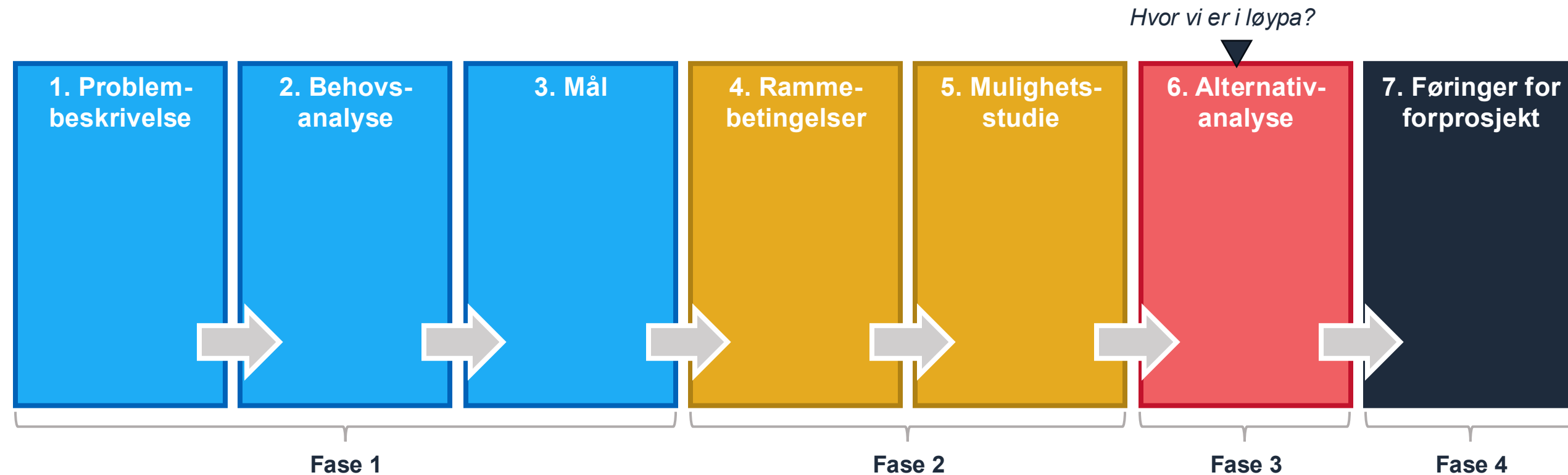
EIDAS ekspertgruppe

12. februar 2026

Innhold

1. Kort status – hvor er vi nå
2. Mulighetsrommet og konseptutforming
3. Ferdigstilling og forankring

KVUen følger statens prosjektmodell – vi er i fase 3 og arbeider med alternativanalysen

Fase 1: Omhandler beskrivelse av problemet, gjennomføring av behovsanalyse samt definering av mål.

Fase 2: Omhandler rammebetingelser for å identifisere relevante konsepter samt gjennomføring av et mulighetsstudie.

Fase 3: omhandler alternativanalysen, hvor konseptene som ble utviklet i mulighetsstudien vurderes og rangeres gjennom en samfunnsøkonomisk analyse.

Fase 4: omhandler føringer for forprosjekt og anbefalinger knyttet til det videre arbeidet.

Mulighetsrommet defineres av mandat, problem-beskrivelse, behov og rammebetingelser

Problem

- Alle med behov har ikke en eID på høyt sikkerhetsnivå
- ID-kontrollen for utstedelse av eID på høyt sikkerhetsnivå har svakheter, er ikke uniform og er lite effektiv
- Det er i hovedsak én privat aktør som utsteder eID på høyt sikkerhetsnivå

Overordnede behov

- Behov for å oppfylle internasjonale forpliktelser
- Behov for digital identifikasjon på høyt sikkerhetsnivå
- Behov for robust kritisk infrastruktur

Operasjonelle behov

- Behov for standardisering av praksis for utstedelse av eID på høyt sikkerhetsnivå
- Behov for kostnadseffektive løsninger
- Behov for bærekraftige rammebetingelser for markedssamarbeid
- Behov for bedre tilgjengelighet
- Behov for økt kvalitet og fleksibilitet i gjennomføringen av ID-kontrollen

Samfunns- og effektmål

Robust og effektiv digital identifikasjon på høyt sikkerhetsnivå for alle med behov som gir tilgang til digitale tjenester.

E1 Tilgjengelighet: eID på høyt sikkerhetsnivå er enkel å få utstedt for de som har et behov

E2 Effektivitet: Utstedelse av eID på høyt sikkerhetsnivå er effektiv for både private og offentlige virksomheter

E3 Robusthet: Utstedelse av eID på høyt sikkerhetsnivå og tilhørende infrastruktur er robust for ulike hendelser (i fred, krise og krig)

E4 Kvalitet: Det er høy kvalitet i utstedelse av eID på høyt sikkerhetsnivå, inkludert gjennomføring av ID-kontrollen, som gir tjenestetilbyderne tillit til at eID på høyt sikkerhetsnivå utstedes til rett person.

Rammebetingelser

- R1 Oppfylle privatpersoners rett til utstedelse av en kostnadsfri europeisk digital identitetslommebok i tråd med eIDAS 2
- R2 Oppfylle relevante tekniske minimumskrav til lommeboken i eIDAS 2
- R3 Oppfylle sikkerhetskrav til utstedelsesprosess
- R4 Oppfylle krav til personvern og informasjonssikkerhet
- R5 Robusthet for regelverksendringer
- R6 Oppfylle Norges samlede forpliktelser etter EØS-avtalen og eventuelt andre internasjonale forpliktelser

Utstedelse av digital lommebok bygger på fire sentrale komponenter. Dette omtaler vi som byggeklosser.

Hver av byggeklossene rommer ulike problemstillinger, både prinsipielle og konkrete. Vi utforsket derfor mulighetsrommet for hver byggekloss hver for seg. Etter dette satte vi sammen løsningsforslag fra hver av byggeklossene til helhetlige konsepter.

Byggekloss 0: Kvalitetskrav som ligger til grunn for ID-kontroll

Hvilke krav skal det offentlige stille til ID-dokumenter som skal ligge til grunn for ID-kontroll?

Byggekloss 1: ID-kontroll

Hvem skal gjennomføre ID-kontrollen?

Byggekloss 2: PID-utsteder

Hvem skal utstede PID til brukerens lommebok?

Byggekloss 3: Digital lommebok

Hvem skal tilby brukeren et grensesnitt for digital lommebok?

Oppsummering av sentrale spørsmål for hver byggekloss

- I utforskingen av mulighetsrommet for hver byggekloss ble det **tydelig at det offentlige må ta en annen, og muligvis større, rolle i utstedelsen av eID Høyt enn hva som er tilfelle i dagens markedsbaserte tilnærming**
- Offentlig involvering er imidlertid **ikke** synonymt med at det offentlige skal gjøre alt selv, men at det offentlige må involvere seg på ulike måter innenfor hver av de fire byggeklossene
 - **Byggekloss 0:** Sentrale spørsmål i utforskingen av mulighetsrommet sentrerte rundt *hvilke krav det offentlige stiller ID-dokumenter som skal ligge til grunn for ID-kontroll. I forlengelsen av dette var et sentralt spørsmål hvordan utstedelsen av digital lommebok kan bidra til kvalitetsheving av offentlige ID-registre*
 - **Byggekloss 1 ID-kontroll:** Det sentrale spørsmålet var *hvordan det offentlige kan involvere seg i ID-kontrollen på andre måter enn i dag.*
 - **Byggekloss 2 PID-utsteder:** Det sentrale spørsmålet var *hvorvidt det offentlige bør eller må ha kontroll over PID-utstedelsen*
 - **Byggekloss 3: Digital lommebok:** Utforsking av mulighetsrommet for byggeklossen identifiserte behovet for å *vurdere om det er mulig, eventuelt hvordan, det offentlige kan skape kommersiell interesse for å levere digital lommebok*

Førende prinsipper for konseptutforming

- Konsepter skal...
 - ... beskrive en overordnet og komplett løsning på problemene KVVU-en har identifisert
 - ...være «konseptuelt forskjellige», altså...
 - ...synliggjøre hvordan ulike løsninger kan inneha forskjellige egenskaper og føre til ulike virkninger
 - ...representere ulike grunnleggende, prinsipielle veivalg
 - ... vise til forskjellige måter å løse problemer, dekke behov, og oppfylle målene på.
 - ... samlet representere hele bredden av muligheter innenfor mulighetsrommet

Løsningsalternativene for hver byggekloss kan kombineres på ulike måter

- For å identifisere helhetlige konsepter la vi til grunn *det offentliges ambisjonsnivå for digital lommebok*
- Ambisjonsnivå ble definert som *hurtighet og adapsjonsvolum for utbredelse og digital lommeboks rolle i det eksisterende eID Høyt-markedet*
- Ambisjonsnivå for kvalitet i ID-kontrollen inngår i Byggekloss 0

Løsningsalternativene for hver byggekloss kombineres på ulike måter i lys av ambisjonsnivå

1. Sette ambisjonsnivå

Hvilken ambisjon har det offentlige for utbredelse av digital lommebok, herunder: Hvilke kvalitetskrav ligger til grunn for utstedelse av lommebok til brukeren?

2. Identifisere løsningsalternativer fra hver byggekloss

Ut fra ambisjonsnivå, hvilken sammensetning av byggeklosser trenger vi for å nå ambisjonen?

3. Helhetlige konsepter

Konseptene synliggjør hvilke løsningsalternativer som inngår i de ulike ambisjonsnivåene

Lavt ambisjonsnivå

- Digital lommebok supplerer eksisterende eID Høyt-løsninger
- Digital lommebok tilbys alle, men innrettes primært mot brukere som ikke kan få eID Høyt i dag
- Digital lommebok har svært lav utbredelse i befolkningen

Moderat ambisjonsnivå

- Digital lommebok sameksisterer med øvrige eID Høyt-løsninger
- Det offentlige tilrettelegger på ulike måter for onboarding og skalerer tilgjengeliggjøringen av lommebok på forskjellige måter
- Utbredelse av lommebok skjer gradvis og over tid

Høyt ambisjonsnivå

- Digital lommebok er den dominerende eID Høyt-løsningen for befolkningen
- Digital lommebok er en attraktiv og etterspurt løsning, og er den naturlige, og i praksis eneste, løsningen for brukeren i mange situasjoner

Byggekloss 0: Kvalitetskrav for ID-kontroll	Byggekloss 1: ID-kontroll aktører	Byggekloss 2: PID-utsteder	Byggekloss 3: Digital lommebok
«Ingen endring»	Kommersielle aktører	«Offentlig eid PID-løsning»	«Markedslevert lommebok» (kommersielt eierskap)
«Flere «Kontrollert»»	Eksisterende eID Høyt		«Offentlig AS» (offentlig-privat eierskap)
«UNIK»	Politiet		«Det offentlige eier det selv» (offentlig eierskap)
	UDI		
	Skatteetaten		
	Kommuner		

Byggekloss 3: Digital lommebok

Byggekloss 2: PID-utsteder

Byggekloss 1: ID-kontroll

Byggekloss 0: Kvalitetskrav for ID-kontroll

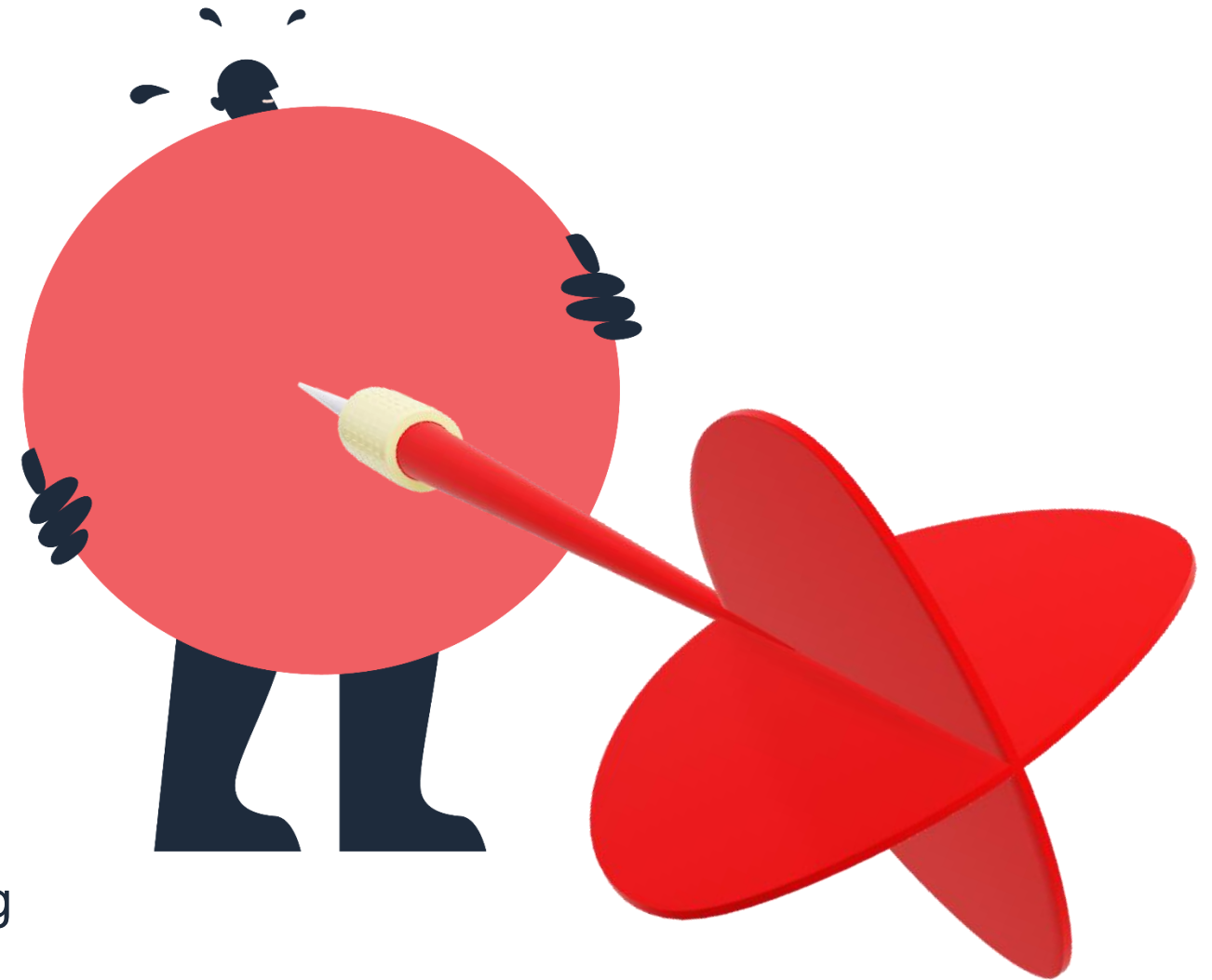
Konseptene vurderes med utgangspunkt i samfunns- og effektmål

Samfunnsmål:

Robust og effektiv digital identifikasjon på høyt sikkerhets-nivå for alle med behov for tilgang til digitale tjenester

Effektmål:

1. eID på høyt sikkerhetsnivå er enkel å få utstedt for de som har et behov
2. Utstedelsen av eID på høyt sikkerhetsnivå er effektiv for både private og offentlige virksomheter
3. Utstedelsen av eID på høyt sikkerhetsnivå og tilhørende infrastruktur er robust for ulike hendelser (i fred, krise og krig)
4. Utstedelsen av eID kombinerer sikkerhet, inkludert i gjennomføring av ID-kontrollen, med tjenestetilbyderes tillit til at utstedelsen skjer til rett person

Ferdigstilling og forankring

- Endelig leveranse er utsatt til 27. mars.
- Mottaker av KVUen er DFD.
 - DFD bestemmer videre prosess mtp eventuell involvering.
- KS1 vil trolig gå i gang rett over påske

Lovprosessen for eIDAS – status

Lovprosess i tre spor

- EU-rett
- EØS-rett
- Norsk rett

EU-rett

- Ei ny rettsakt i prosess
 - onboarding til lommebok
- Endringar i tre EUDIW-rettsakter på høyring
 - Kom gjerne med innspel innan 20.2
- Arbeid med ARF og standardar vert vidareført og kan føre til meir endringar

Internal procedures based on this legislative basic act

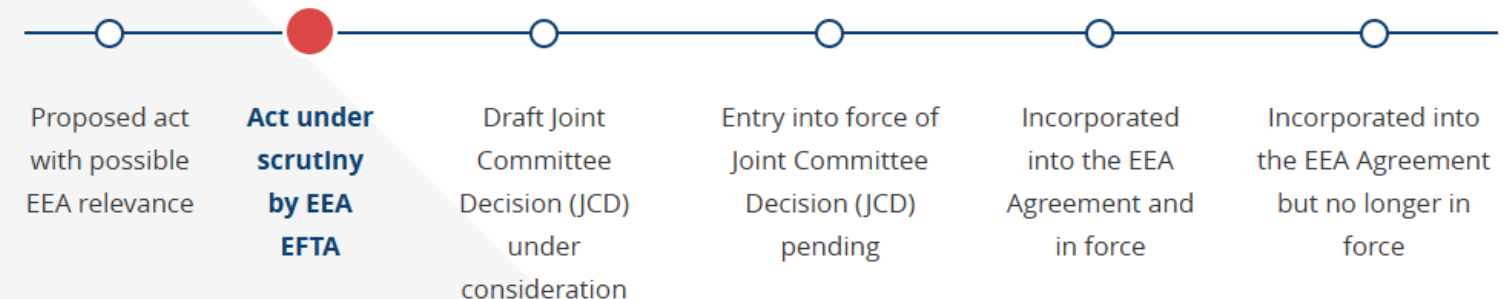
- Draft implementing regulation	Protocols and interfaces to be supported by the European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Protocols and interfaces to be supported by the European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Person identification data and electronic attestations of attributes issued to European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Person identification data and electronic attestations of attributes issued to European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Certification of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Certification of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Trust framework;
- Draft implementing regulation	Trust framework;
- Draft implementing regulation	Functionalities and integrity of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Functionalities and integrity of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	List of certified European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	List of certified European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Registration of relying parties of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Registration of relying parties of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Security breaches of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Security breaches of European Digital Identity Wallets;
- Draft implementing regulation	Qualified electronic attestation of attributes under the EDIF;
- Draft implementing regulation	Qualified electronic attestation of attributes under the EDIF;
- Draft implementing regulation	Cross-border identity matching under the European Digital Identity Framework;
- Draft implementing regulation	Cross-border identity matching under the European Digital Identity Framework;
- Draft implementing regulation	Qualified preservation services for qualified electronic signatures and for qualified electronic seals;
- Draft implementing regulation	Qualified preservation services for qualified electronic signatures and for qualified electronic seals;
- Draft implementing regulation	Verification of identity and attributes at qualified certificate or qualified attestation of attributes;
- Draft implementing regulation	Verification of identity and attributes at qualified certificate or qualified attestation of attributes;
- Draft implementing regulation	Provision of qualified electronic time stamping services;
- Draft implementing regulation	Provision of qualified electronic time stamping services;
- Draft implementing regulation	Management of remote qualified signature creation devices as a qualified trust service;
- Draft implementing regulation	Management of remote qualified signature creation devices as a qualified trust service;
- Draft implementing regulation	Procedural arrangements for peer-reviews of electronic identification schemes to be notified to the Commission;
- Draft implementing regulation	Procedural arrangements for peer-reviews of electronic identification schemes to be notified to the Commission;
- Draft implementing regulation	Qualified validation services for qualified electronic signatures and seals;
- Draft implementing regulation	Qualified validation services for qualified electronic signatures and seals;
- Draft implementing regulation	Requirements for qualified electronic registered services;
- Draft implementing regulation	Requirements for qualified electronic registered services;
- Draft implementing regulation	Validation of qualified electronic signatures and seals as well as advanced electronic signatures;
- Draft implementing regulation	Validation of qualified electronic signatures and seals as well as advanced electronic signatures;
- Draft implementing regulation	Notification and verification of the initiation of a qualified trust service;
- Draft implementing regulation	Notification and verification of the initiation of a qualified trust service;
- Draft implementing regulation	Notification of qualified electronic signature & seal creation devices that have been certified;
- Draft implementing regulation	Notification of qualified electronic signature & seal creation devices that have been certified;
- Draft implementing regulation	Qualified certificates for electronic signatures and electronic seals;
- Draft implementing regulation	Qualified certificates for electronic signatures and electronic seals;
- Draft implementing regulation	Submissions of the annual reports by supervisory bodies to the Commission;
- Draft implementing regulation	Submissions of the annual reports by supervisory bodies to the Commission;

EØS-rett

- Ulik iver i EØS-landa
- Faktaark for 1183 levert
- Faktaark for rettsakter i arbeid
- EØS-notat i arbeid

Factsheet – 32024R1183

Regulation (EU) 2024/1183 of the European Parliament and of the Council of 11 April 2024 amending Regulation (EU) No 910/2014 as regards establishing the European Digital Identity Framework

Legal status

Adopted EU legal act under scrutiny for incorporation into the EEA Agreement by Iceland, Liechtenstein and Norway

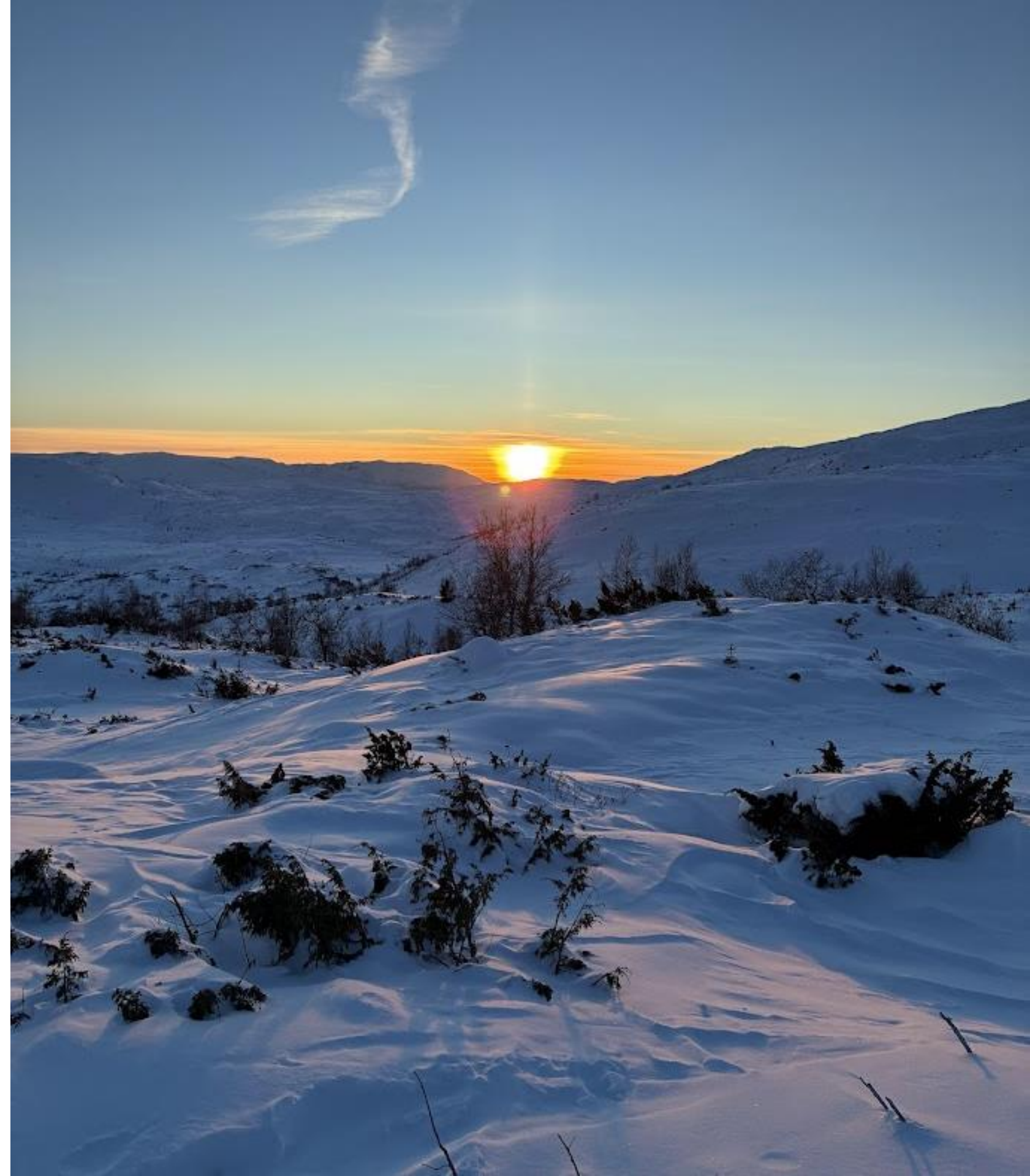
Area (EEA Agreement)

XI Electronic Communication, Audiovisual Services and Information Society
XI.IV Information Society Services

Legal Documents

Noreg

- Planen er å tilby lommebok innan 2030
- Jobbar med høyringsnotat og forslag til lov

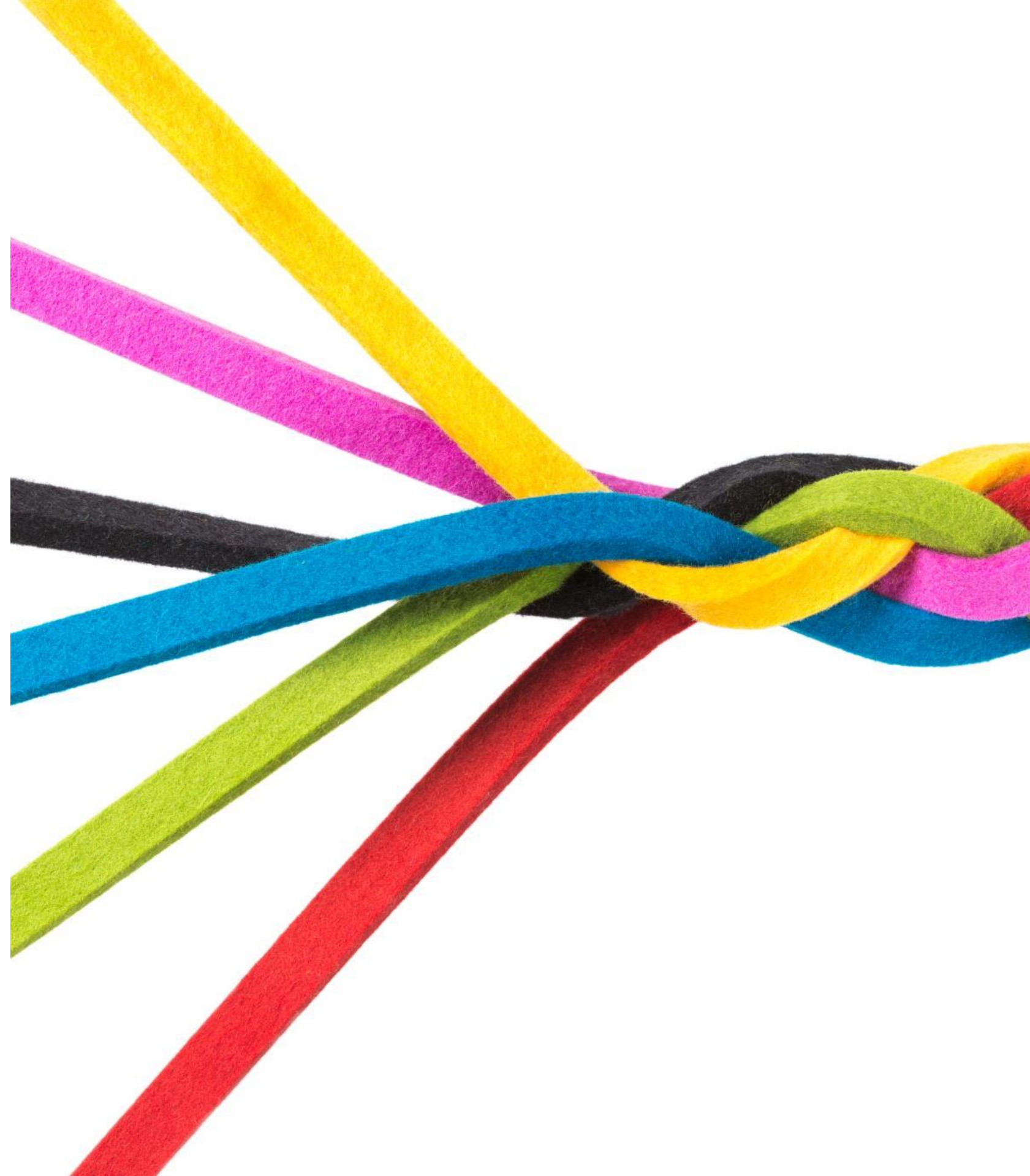
Virksomhetslommebok - hva skjer fremover

EBW – EUROPEAN BUISNESS WALLET

- Lovforslag ble lansert før jul fra komisjonen
- Politisk behandling i Eu er forventet å vare ut 2026
- DfD eier videre prosess , arbeidet med dokumenter i EØS prosessen er påbegynt.
- EBW pilotes i sandkassen

Verksemdlommeboka

- Utkast til regulering til behandling i råd og parlament
- EØS-faktaark levert
- EØS-notat under arbeid

Nasjonal sandkasse for digital lommebok

Status, erfaringer og plan for videre arbeid

Kjersti Smeland

Sandkassen som utprøvingsarena – sentrale leveranser og aktiviteter

Sandkassen er et isolert og trygt digitalt testmiljø med mulighet til å utforske nye løsninger og tjenester

Bygge erfaring med teknologi og infrastruktur, stimulere til utprøving, dele kunnskap og identifisere muligheter og hindre

Bidra til å teste arkitekturrammeverket som beskrives i eIDAS-forordningen

Erfaringer fra sandkassen inngår som kunnskapsgrunnlag for å oppfylle regjeringens målsetting på eID-området og for å forberede innføringen av lommebøker i Norge

Understøtte norske aktørers deltakelse i We Build

- ✓ Lansert sandkasse som MVP
- ✓ Bred og åpen tilnærming til interessenter ved lansering av sandkassen i oktober, har medført jevn interesse
- ✓ Bredt utvalg av interessenter; **utstedere, brukersteder, komponentleverandører** fra ulike sektorer/roller/behov/ønsker/modenhetsnivå, interessen har omfattet både person- og virksomhetslommebok
- ✓ Gjennomført møter med interessenter for innsikt i behov, mulighetsrom, rolle, use case etc. inkl. onboarding til sandkassen
- ✓ Stimulert økosystemet med formål om å øke kompetansen, legge til rette for samarbeid og bygge praktisk erfaring
- ✓ Løpende innsiktsarbeid som utgangspunkt for videre arbeid, planlegge for «fra etablering til skalering»

Hackaton for digital lommebok – verdifull arena for økosystemet

- **Faglig påfyll, økt kunnskap**
- **Nettverksbygging for samarbeid og erfaringsdeling**
- **Eksperimentering, utforskning og testing i fellesskap**
- **Foredrag, Q&As, demoer som viste stor bredde i bruksområder**
 - ✓ Demonstrasjon av lommeboksfunksjonalitet
 - ✓ Biometrisk verifikasjon som sikrer at beviset faktisk tilhører personen som presenterer det
 - ✓ Hvordan bevis fra lommeboken kan benyttes til å dele status om oppholdssøknad, jobb eller studier på tvers av aktører
 - ✓ Kommunalt ledsagerbevis som inngår i et billettkjøp, der innbygger deler et bevis fra lommeboken og brukerstedet kan stole på dette uten manuell kontroll
 - ✓ Feil i formuesverdi i skattemeldingen kan enkelt oppdateres med takst fra lommeboken

Månadens kunde: Politiet på hackathon for å lære meir om digital lommebok

Det er første gongen Digdir inviterer både offentlege og private aktørar for å lære meir om digitale lommebøker. Politiet er ein av dei som deltok på hackathonet i Oslo i januar, og delar sine tankar om å delta på ein slik

Sturla Frøyland • 1.
Leder Innovasjon @ NIF (The Norwegian...
2u • Redigert •

Norsk idrett sitter på et enormt, unikt datagrunnlag som kunne vært en del av en fremtidig digital lommebok for Norges innbyggere. Og vi savner en god del data som kunne gjort hverdagen enklere og mer inkluderende for våre 1,9 millioner medlemskap - f.eks. bevis for familierelasjoner.

Burde vi også hatt et Analogiseringsdirektorat mtp "off the grid"-løsninger? Og et Digdir for frivillig sektor? Det var noen flere spørsmål jeg følte det var rom for å stille Digitaliseringsdirektoratet i pausen i dag og som vi kanskje kom frem til løsningene på :-)

Møteplasser som dette, rundt felles Digital lommebok, er uvurderlige i å spille hverandre gode digitalt i det lille landet Norge.

<https://lnkd.in/db-Rhvt8>

Ser frem til nyopprettet dialog med alle vi rakk å møte UDI Utlendingsdirektoratet | Nav | Skatteetaten | Politiets Felles tjenester | Posten Bring AS | Oslo kommune | KS Digital | Universitetet i Oslo (UiO) | Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) Hilsen Norges idrettsforbund

Digitalisering Digital lommebok Månedens kunde

Eksempler som bruker Digdir sine fellesløsninger i portalen. Denne måneden skifter vi fokus over til det lommeboken, og vi ønsker å trekke fram ein av dei der litt av sine erfaringar kring deltakinga.

Eit eksempel deltak på hackathon frå Politiets IT-eining. Her jobba dei det

Å arbeide saman

Virksomheter og over 80 deltakarar på hackathon for å dele bygge praktisk erfaring med miljøet (sandkassen), dele kunnskap, bygge nettverk rammeverket, som digitale lommebøker bygger på.

Digdir, utviklarar og andre offentlege aktørar ein av så hackathonet. Fredrik Svendsen, kontorjef ved av raskest å kunne stadfeste eller avvise mulige

taliseringsdirektoratet (Digdir)
1 følgere
Redigert •

prat med en av virksomhetene som er med på hackathonet om digital Økern Portal i Oslo! Bli med for å høre om hva Posten Bring AS sandkassen, testmiljøet for digital lommebok på hackathonet og hvordan disse dagene!

et isolert og trygt digitalt testmiljø som gir offentlige og private aktører utforske nye løsninger og tjenester basert på lommebokteknologien. Les mal sandkasse for digital lommebok her: <https://lnkd.in/eta72P6p>

bok

kode24 Eks: startlenn frontend... 26 jobb

Fulltegna hackaton for digitale lommebøker: «Voldsom interesse»

EU-land skal snart innføre felles «digital lommebok». I Norge testes det for fullt hvordan vi best kan bruke det, dersom politikerne vil ha det.

Mario Haroun og Anne Lise Furmyr fra Skatteetaten tester å bruke KI-agent på Digdir's hackaton for digitale lommebøker. Silje Rognvåg

Hva skjer når digitale bevis møter digital post?

Det er nettopp dette vi i lommebok-teamet hos Posten jobber med nå.

Denne uken fikk vi teste en tidlig versjon av våre løsninger på Hackaton om digital lommebok, arrangert av Digdir. Her samlet de en rekke virksomheter for å eksperimentere, lære og bygge sammen i den nye nasjonale sandkassen for digital lommebøker.

Vi tok med oss en tidlig løsning for å sende og innhente digitale bevis via digital postkasse, og testet dette i en konkret ansattelsesprosess (politiattest, vitnemål og førerkort). På hackaton koblet vi dette mot Digdir sin demo-lommebok og øvrige tillitstjenester i sandkassen, og fikk verdifulle diskusjoner med andre relevante virksomheter.

Denne typen samarbeid er helt avgjørende for å lykkes med digitale lommebøker. Det handler om datadeling, og da må løsningene utvikles sammen.

Stor takk til Digdir for et svært godt og lærerikt initiativ. Både arbeidet med å gi retning innenfor de tekniske rammene, og måten dere fasiliteter samarbeid og erfaringsdeling på, gjør det enklere å koble seg på økosystemet og skape kompatible løsninger.

Ser frem til fortsettelsen!

Plan for sandkassen for 2026 og 2027

- **Sikre målrettet bruk av begrensede ressurser**
 - Tydelige prioriteringer i en fase med høy interesse og begrenset kapasitet, og bidrar til at sandkassen brukes der lærings- og gevinstpotensialet er størst
- **Koble utprøving tydeligere til strategiske mål**
 - Sikre at aktivitetene i sandkassen støtter overordnede mål for digital identitetslommebok og økosystemutvikling, og ikke blir enkeltstående eller tilfeldige initiativ
- **Skape forutsigbarhet og felles retning for aktørene**
 - Tydelig plan gjør det lettere for deltakere å forstå hva sandkassen skal brukes til i pilotperioden, hvilke typer use caser som prioriteres, og hvordan aktørene kan bidra
- **Legge grunnlag for læring, justering og videre beslutninger**
 - Bidra til systematisk dokumentasjon av erfaringer fra piloten, slik at læring kan brukes til å justere retning underveis og gi et bedre beslutningsgrunnlag for videreføring og skalering etter pilotperioden

- ✓ Prioritere caser som løser et **reelt behov**, har **bred målgruppe** og **høy bruksfrekvens**. Identifiserte caser i utredningen bør være et utgangspunkt
- ✓ Utarbeide en overordnet plan for hvilke brukscaser **som minimum bør piloteres**
- ✓ **Pilotere og verifisere disse i sandkassen** for læring
- ✓ **Stimulere til bred deltagelse** fra både offentlige og private virksomheter i piloteringsarbeidet, inkl. dialog og oppfølging av interessenter
- ✓ **Drive arkitektturnettverk** for prioritering, rådgivning, innspill og justering av utviklingsplanen
- ✓ **Gjennomføre flere møteplasser og arenaer** som hackatons og workshops for å bygge kompetanse og engasjement
- ✓ **Dokumentere erfaringer** fra piloter som grunnlag for videre læring og utvikling

Kartlegging av gevinstpotensialet i bruksfasen for digitale identitetslommebøker

Januar, 2025

Capgemini invent

 Menon
Economics

igital lommebok kan gi milliardgevinst

Digital lommebok kan gi milliardgevinst

En ny digital lommebok i form av en app kan spare Norge for milliarder av kroner. For nordmenn betyr dette bedre personvern, enklere, raskere og tryggere digitale tjenester.

Opprettet: 28. januar 2026

[Digital lommebok](#)

Bakgrunn

- Behov frå Digdir si side å få eit kunnskapsgrunnlag om/oversikt over bruksfasen av digital lommebok
 - Eks. har Digdir pågåande arbeid om utgreiing av utstedelse av lommebok (Konseptvalgutredning, KVV), men denne vil ikkje dekke *bruken av lommeboka i samfunnet*
- → Kartlegging av *gevinstpotensial* for innføring av lommebok er *ikkje* ei fullverdig samfunnsøkonomisk analyse, ei heller kvantifiserer rapporten kostnader (for samfunnet) ved å ta i bruk lommeboka/dei digitale bevisa som er rekna på
 - Intensjonen har vore å få ei brei, innleiande og kunnskapsbasert oversikt over *kva ulike samfunnsaktørar tenker at lommeboka kan skape av gevinstar og kva som skal til for å forløyse desse gevinstane*
 - «Brei oversikt» betyr meir enn ein eksplorativ inngang til brukscase – det handlar også om å forstå korleis lommeboka påverkar *ulike samfunnsområde (privat sektor, offentlig sektor og frivillig sektor)*
 - → Rapporten identifiserer gode/moglege case gjennom kartlegging av erfaringar frå andre land/pilotprosjekt, samt intervju med ulike norske aktørar
 - → Nytteverdien for Digdir er primært å få oversikt over kva ein kan lære frå andre land, kva som kan vere gode brukscase i den norske digitale lommeboka, samt å kunne synleggjere den potensielle samfunnsnyttan av innføringa av eIDAS2.0

Om kartlegginga

- Kartlegginga hadde eit spesifikt fokus på
 - **nasjonal** (herunder pilotar og sandkasse) og **uropeisk** kontekst (kunnskapsinnhenting frå andre land)
 - inkludering av **ulike samfunnsområde** (offentleg og privat sektor samt sivilsamfunnet/frivillig sektor)
 - **digitale bevis** (attributtar) og korleis bruk av desse kan forløysast
 - → Finne brukscase for digitale bevis som kan skape gevinstar for samfunnet
 - Brukscase knytt til utstedelse av lommebok, virksomheitslommebok og fullmakts- og representasjonsløyssingar blei holdt utanfor
 - Kartlegginga gjekk heller ikkje djupt inn i spørsmål om, eksempelvis, vilkår for forretningsmodellutvikling og/eller finansiseringsmodellar
- → Kartlegginga gir eit oversiktsbilde over potensielle, og potensielt gode, brukscase i «digitale identitetslommebøker»
- *Gjennomført av CapGemini/Menon på oppdrag frå Digdir, oktober-desember 2025*

Oppdraget er gjennomført med en metodisk tilnærming basert på kvalitativ og kvantitativ innsikt

Del 1: Kunnskapsinnhenting

- Dokumentanalyse og litteraturgjennomgang
- 35 semi-strukturerte intervjuer
- Innsikt fra internasjonale myndigheter og EU-piloter

Del 2: Gevinstberegninger

- Identifisering og prioritering av brukscaser
- Utarbeidelse av årsaks-virkning-modeller
- Analyse av prissatte og ikke-prissatte virkninger
- Beregning av gevinstpotensial

Del 3: Sammenstilling

- Syntese og visualisering av funn gjennom figurer, brukerreiser og tabeller
- Samlet vurdering av gevinstpotensial
- Hvordan skal vi lykkes med digital identitetslommebok i Norge

Vi har snakket med et bredt spekter av aktører fra offentlig- privat- og frivillig sektor

Compa

Offentlig sektor	Privat sektor	Frivillig sektor	Internasjonale aktører
- Digdir - NAV - Helsedirektoratet - Statens vegvesen - UDI - Politidirektoratet - Brønnøysundregisteret - Utdanningsdirektoratet - KS / KS Digital - Oslo kommune - Bergen Kommune - Arbeidstilsynet - HKDIR	- STØ - Buypass - Commfides - Signicat - DNB - Sparebank 1 - Nordea - Vinmonopolet - Posten - Aera	- Norges Idrettsforbund - Frivillighet Norge	- Sverige - Danmark - Tyskland - Belgia - EWC - NOBID - Capgemini Invent Tyskland - Capgemini Invent Belgia

Prioritering av høyfrekvente brukscaser og fokus på brukeropplevelse er sentralt for å oppnå brukeradopsjon

Læringspunkter fra EU-pilotene og europeiske land

- Start med et lite antall tydelige og høyfrekvente brukscaser
- Brukeropplevelse og dataminimering må være styrende prinsipper
- Sikre godt samspill med eksisterende ID-løsninger
- Bærekraftige forretningsmodeller som insentiverer aktørene i økosystemet

29%

sier de ville tatt i bruk en digital identitetslommebok i dag

Ifølge EWC sin undersøkelse der 9000 EU-borgere ble spurt om de ville ta i bruk digital lommebok

*EWC, End user pilots (1,2 and 3) and citizen research results, 2025, [lenke her](#).

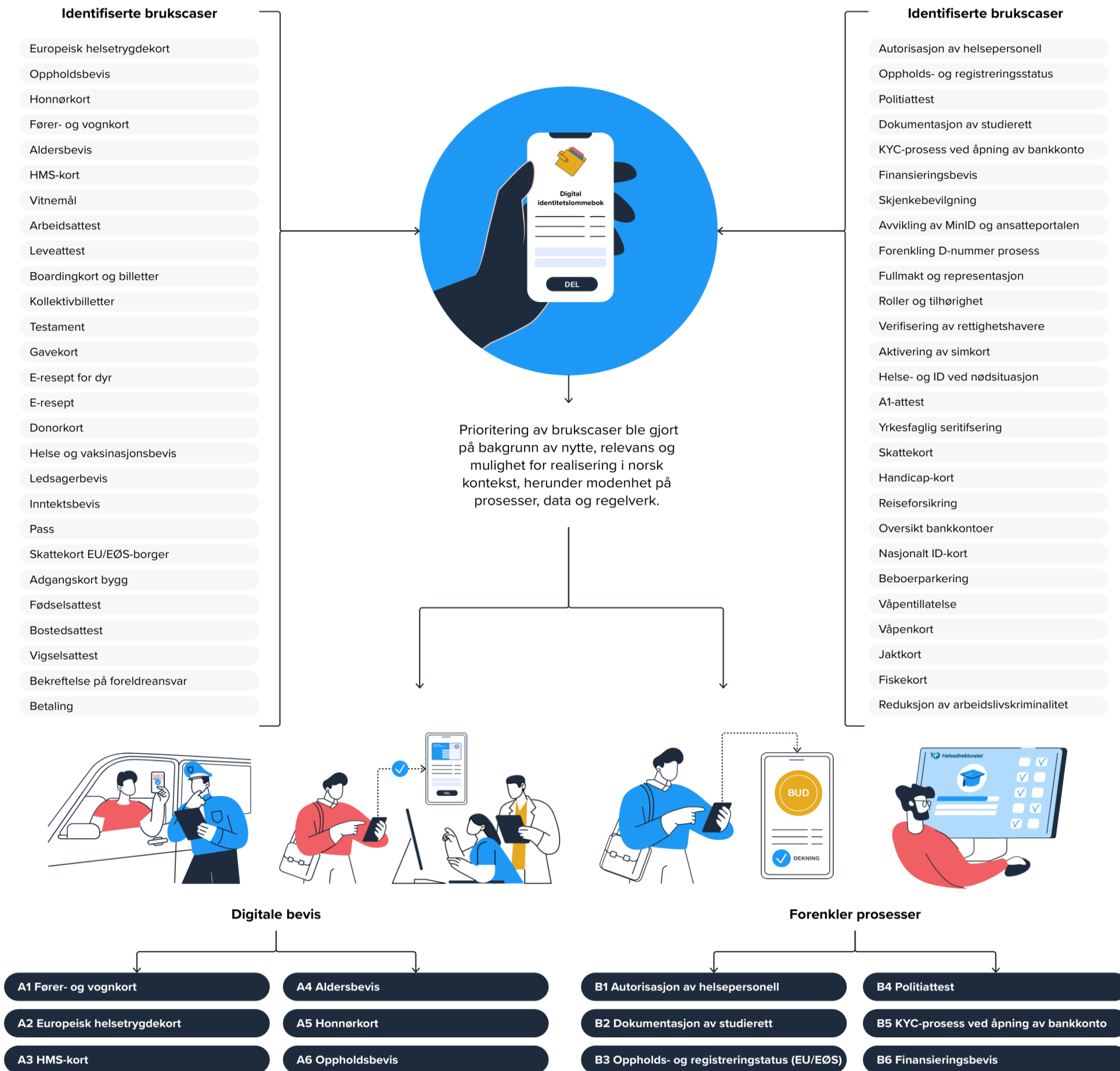
Companv Confidential

11

Identifiserte brukscaser

Totalt 54 brukscaser identifisert, hvorav 12 prioritert for videre detaljering

- Prioritering basert på antatt nytte, relevans og mulighet for realisering i norsk kontekst
- Fordelt i to kategorier, digitalisering av bevis og digitalisering av bevis som forenkler prosesser
- Listen er ikke uttømmende

De prissatte virkningene for brukscasene er estimert til totalt 921-949 mill.kr

Brukscase	Prissatte virkninger (2025 nåverdi)	Ikke-prissatte virkninger
A1 Fører og vognkort	395 mill.kr	Liten
A2 Europeisk helsetrygdkort	65 mill.kr	Liten + Middels
A3 HMS-kort	140 mill.kr	Middels
A4 Aldersbevis	<i>Ingen estimerte prissatte virkninger</i>	Liten/middels + Liten + Middels
A5 Honnørkort	<i>Ingen estimerte prissatte virkninger</i>	Liten + Middels/stor + Svært liten + Liten
A6 Oppholdsbevis	120 mill.kr	Middels
B1 Autorisasjon av helsepersonell	<i>Ingen estimerte prissatte virkninger</i>	Middels/stor + Liten + Stor
B2 Dokumentasjon av studierett	20 mill.kr	Stor/meget stor + Middels/stor + Svært liten
B3 Oppholds- og registreringsstatus (EU/EØS)	29-32 mill.kr	<i>Ingen estimerte ikke-prissatte virkninger</i>
B4 Politiattest	<i>Ingen estimerte prissatte virkninger</i>	Stor/meget stor + Stor/meget stor + Stor + Middels + Middels
B5 KYC-prosess – ny bankkonto	32-57 mill.kr	<i>Ingen estimerte ikke-prissatte virkninger</i>
B6 Finansieringsbevis	120 mill.kr	Liten
Samlet verdi	921-949 mill.kr	

Fire forutsetninger for å lykkes med digitale identitetslommebøker i Norge

1 | Utarbeide en innføringsplan som sørger for høy brukeradopsjon med prioritering av høyfrekvente og etterspurte brukscaser

- Prioritering av høyfrekvente og etterspurte brukscaser
- Pilotering og verifisering før skalering
- Plan for trinnvis utrulling av brukscaser
- Tydeliggjøre sammenheng med dagens løsninger

Fire forutsetninger for å lykkes med digitale identitetslommebøker i Norge

2 | Aktivere økosystemet gjennom pilotering

- Klare rolle- og ansvarsavklaringer
- Tilgjengelige testmiljøer og pilotering for aktører i økosystemet
- Tilgang til kompetanse, finansiering og koordinert kommunikasjon for å få pilotene i gang

Fire forutsetninger for å lykkes med digitale identitetslommebøker i Norge

3 | Sikre bærekraftige og forutsigbare forretningsmodeller

- Dagens transaksjonsbaserte eID-modeller kan ikke videreføres direkte
- Digital identitetslommebok forutsetter bærekraftige og forutsigbare forretningsmodeller som gir reelle insentiver for alle aktører i økosystemet
- Uavklarte forretningsmodeller pekes på som en klar barriere for deltakelse og investering

Fire forutsetninger for å lykkes med digitale identitetslommebøker i Norge

4 | Utarbeide en helhetlig tilnærming til samspillet mellom identitets- og virksomhetslommebok

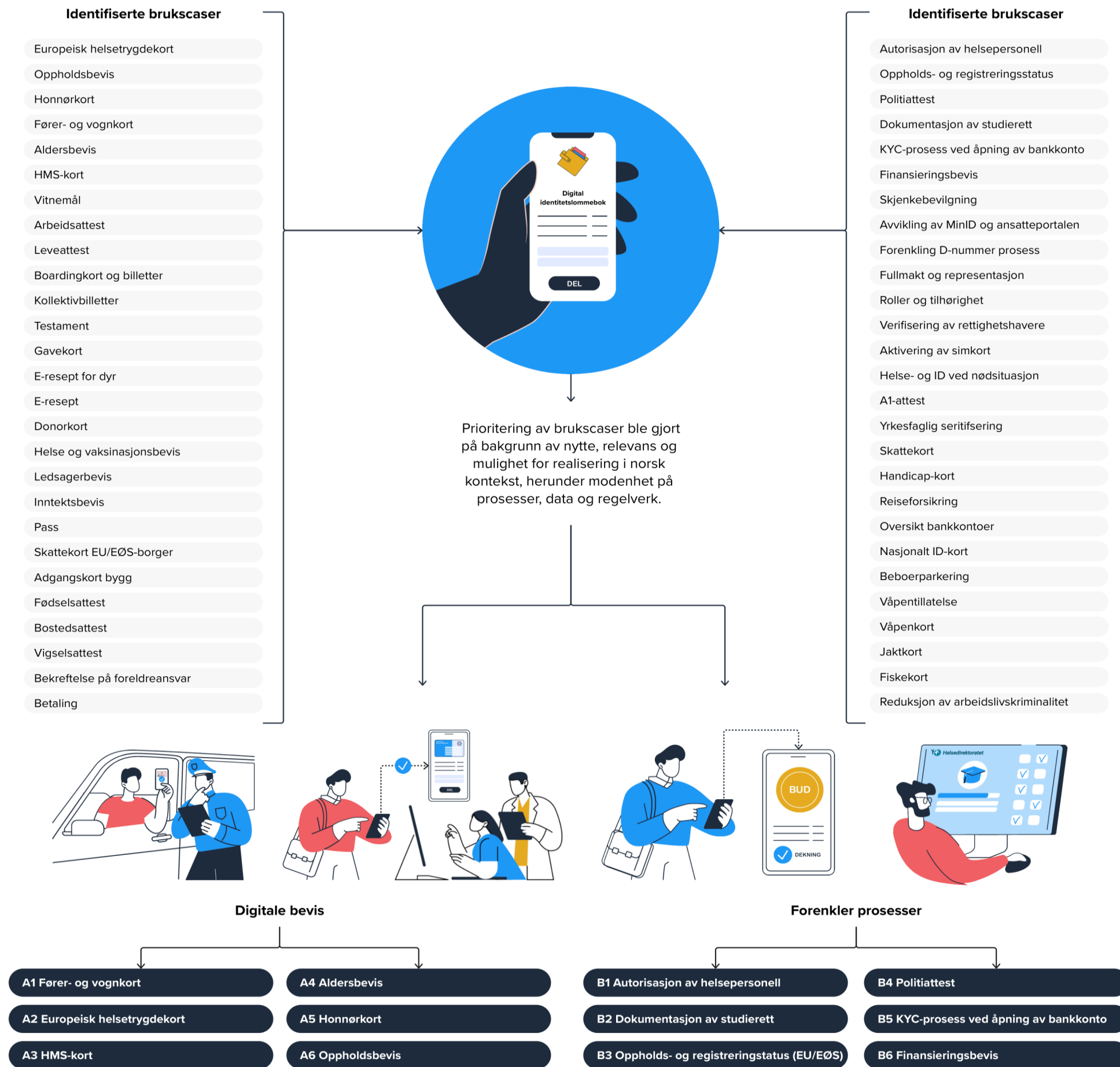
- Størst gevinst realiseres når identitets- og virksomhetslommebok fungerer sømløst sammen
- Uten en helhetlig tilnærming kan tjenesten bli fragmenterte, og viktige verdikjeder forbli preget av manuelle prosesser

Link til rapporten

- [Digital lommebok kan gi milliardgevinst | Samarbeidsportalen](#)

**Innspill til prioritering av
brukscaser for pilotperioden**

**Hvilke brukscaser mener du
er viktig å prioritere i 2026
(og 2027) – og hvorfor?**

Eventuelt

eIDAS-konferansen 2026

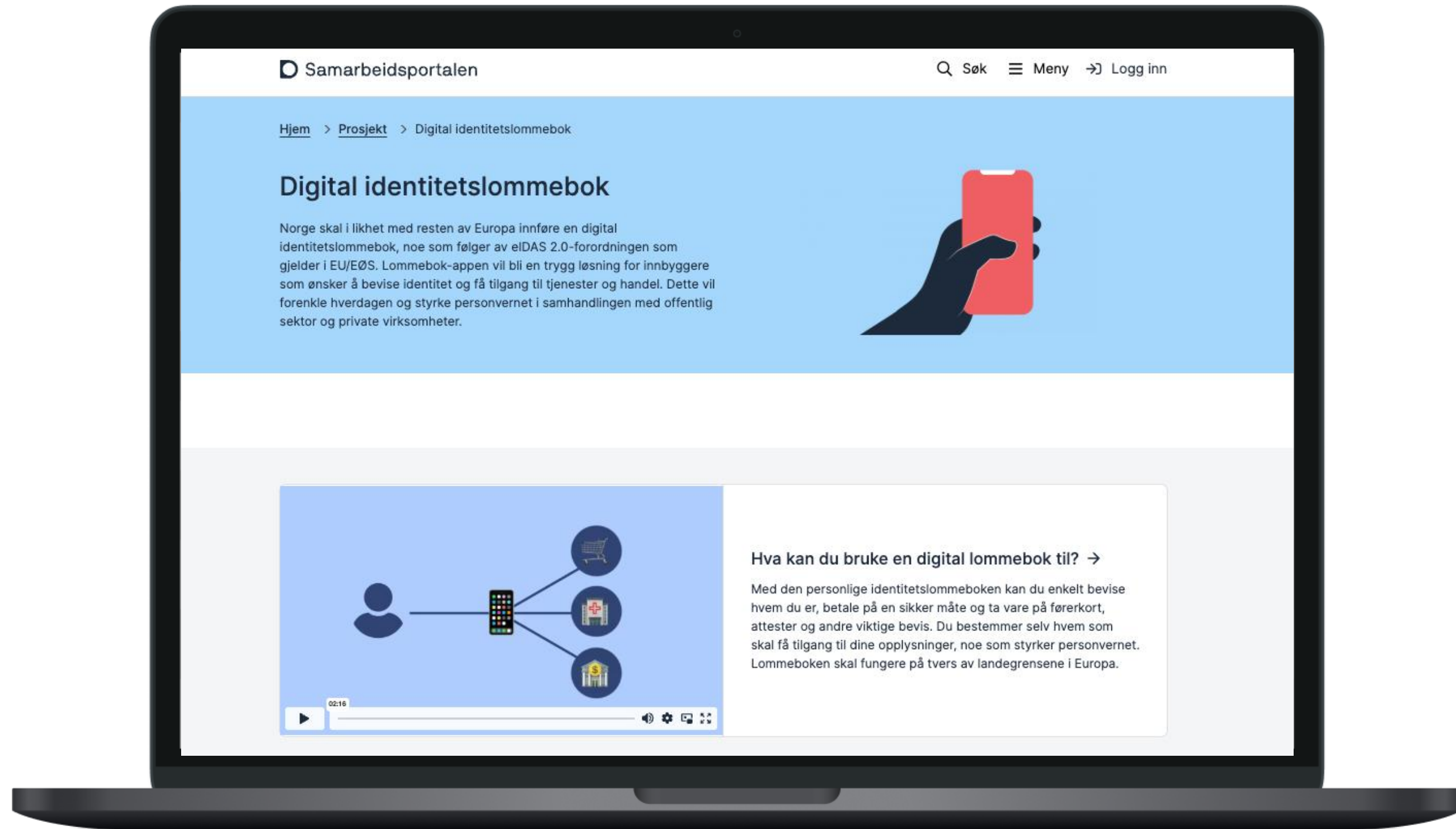
Sogndal, 17. – 18. mars 2026

Digitale lommebøker - fremtidens digitale identitet

Møteplan vår 2026

Mnd	Møteform	Dato
Mars	Fysisk i Sogndal - kombinert med eIDAS-konferanse 17-18 mars	18.mars. 13-15
April	Online status	30.april - kl 10-12
Mai	Fysisk på Økern Portal	28.mai - kl 10-13
Juni	Online status	25.juni - kl 10-12

Les meir på samarbeid.digdir.no – og meld deg på vårt nyhetsbrev

digdir.no

Digitaliseringsdirektoratet
postmottak@digdir.no
22 45 10 00
Postboks 1382 Vika, 0114 Oslo

Besøksadresser:
Havnegata 48, 8900 Brønnøysund
Skrivarvegen 2, 6863 Leikanger
Lørenfare 1C, 0580 Oslo